



## Lag om ändring i lagen (2010:1065) om kollektivtrafik;

utfärdad den 8 december 2016.

Enligt riksdagens beslut<sup>1</sup> föreskrivs i fråga om lagen (2010:1065) om kollektivtrafik

*dels* att 1 kap. 3 § ska upphöra att gälla,

*dels* att rubriken närmast före 5 kap. 3 § ska utgå,

*dels* att 1 kap. 1 §, 5 kap. 1–3 §§ och 6 kap. 3 § ska ha följande lydelse,

*dels* att det ska införas ett nytt kapitel, 4 a kap., och en ny paragraf, 5 kap. 4 §, av följande lydelse.

### 1 kap.

**1 §<sup>2</sup>** I denna lag finns bestämmelser om kollektivtrafik på väg, järnväg, vatten, spårväg och med tunnelbana.

Bestämmelserna avser

1. ansvar för regional kollektivtrafik och organisering av regionala kollektivtrafikmyndigheter, och

2. allmänna krav på kollektivtrafikföretag.

Lagen innehåller även bestämmelser som gäller för dem som är behöriga myndigheter enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1370/2007 av den 23 oktober 2007 om kollektivtrafik på järnväg och väg och om upphävande av rådets förordning (EEG) nr 1191/69 och (EEG) nr 1107/70 (EU:s kollektivtrafikförordning).

### 4 a kap. Upphandling av kollektivtrafik

#### Användningen av vissa termer

**1 §** I detta kapitel avses med

1. *tjänstekontrakt*: detsamma som i lagen (2016:1145) om offentlig upphandling och lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna,

2. *tjänstekoncession*: detsamma som i lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner,

3. *direktittdelning*, *internt företag* och *värde*: detsamma som i EU:s kollektivtrafikförordning,

<sup>1</sup> Prop. 2016/17:28, bet 2016/17:TU5, rskr. 2016/17:71.

<sup>2</sup> Senaste lydelse 2012:437.

4. *upphandling*: de åtgärder som vidtas av en behörig myndighet eller den till vilken befogenhet överlämnats enligt 3 kap. 2 § i syfte att anskaffa kollektivtrafik genom tilldelning av ett avtal om allmän trafik.

**2 §** När lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner och lagen (2011:846) om miljökrav vid upphandling av bilar och vissa kollektivtrafiktjänster tillämpas ska det som sägs i de lagarna om

1. upphandlande myndighet eller upphandlande enhet i stället avse behörig myndighet eller den till vilken befogenhet överlämnats enligt 3 kap. 2 §, och

2. upphandling ha den innebörd som anges i 1 § 4.

När lagen om upphandling av koncessioner tillämpas ska det som sägs i den lagen om

1. koncessioner även gälla tjänstekontrakt,

2. koncessionsdokument även avse upphandlingsdokument enligt definitionen av detta i lagen (2016:1145) om offentlig upphandling och lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna,

3. koncessionshavare i stället avse ett kollektivtrafikföretag som har tilldelats ett avtal om allmän trafik,

4. leverantör i stället avse kollektivtrafikföretag, och

5. värde ha den innebörd som anges i 1 § 3.

### **När kollektivtrafik ska upphandlas enligt upphandlingslagarna**

**3 §** I lagen (2016:1145) om offentlig upphandling och lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna finns bestämmelser som gäller vid upphandling som avser tjänstekontrakt för kollektivtrafik med buss eller spårvagn.

### **När kollektivtrafik ska upphandlas enligt EU:s kollektivtrafikförordning**

**4 §** I EU:s kollektivtrafikförordning finns bestämmelser om behöriga myndigheters möjligheter att

1. tilldela avtal om allmän trafik genom ett konkurrensutsatt anbuds-förfarande (artikel 5.3),

2. själva tillhandahålla kollektivtrafik eller direkttilldela avtal om allmän trafik till ett internt företag (artikel 5.2),

3. direkttilldela avtal om allmän trafik av mindre värde eller omfattning (artikel 5.4),

4. vidta nödatgärder (artikel 5.5), och

5. direkttilldela avtal om allmän trafik som rör järnvägstransporter (artikel 5.6).

**5 §** Bestämmelserna i 6–11 §§ tillämpas vid upphandling som avser

1. tjänstekontrakt för kollektivtrafik på järnväg, med tunnelbana eller på vatten, och

2. tjänstekoncessioner för kollektivtrafik.

Vid upphandling av tjänstekoncessioner för kollektivtrafik med buss ska även lagen (2011:846) om miljökrav vid upphandling av bilar och vissa kollektivtrafiktjänster tillämpas.

**6 §** Vid konkurrensutsättning enligt artikel 5.3 i EU:s kollektivtrafikförordning tillämpas följande bestämmelser i lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner:

- 4 kap. 1–9 §§ (allmänna bestämmelser),
- 5 kap. 3 § (värdetidpunkt),
- 6 kap. (förfarandet vid upphandling),
- 7 kap. (tekniska krav och funktionskrav),
- 8 kap. (annonsering av upphandling), utom 2 och 8 §§,
- 9 kap. (tidsfrister för anbudsansökningar och anbud),
- 10 kap. (kommunikation, information till leverantörer och dokumentation),
- 11 kap. (uteslutning av leverantörer),
- 12 kap. (kvalificering),
- 13 kap. (utvärdering av anbud och tilldelning av koncessioner),
- 14 kap. (fullgörande av koncessioner), utom 9 §,
- 16 kap. (avtalsspärr, överprövning och skadestånd), och
- 17 kap. (upphandlingsskadeavgift).

#### *Direkttilldelning och nödgärder*

**7 §** En regional kollektivtrafikmyndighet får direkttilldela avtal som avser järnvägstransport enligt artikel 5.6 i EU:s kollektivtrafikförordning endast om det årliga genomsnittsvärdet av avtalet uppskattas till ett belopp motsvarande högst 7 500 000 euro. Andra behöriga myndigheter får direkttilldela sådana avtal utan begränsning.

Direkttilldelning enligt artikel 5.4 i EU:s kollektivtrafikförordning är tillåten endast om det årliga genomsnittsvärdet av avtalet uppskattas till ett belopp motsvarande högst 500 000 euro och avser annat än kollektivtrafik på vatten.

**8 §** En upphandling får delas upp så att bestämmelserna i 6 § inte blir tillämpliga endast om en sådan uppdelning är berättigad av objektiva skäl.

**9 §** Behöriga myndigheter ska besluta riktlinjer för användning av sådan direkttilldelning som avses i 7 §.

**10 §** Vid sådan direkttilldelning som avses i 7 § tillämpas följande bestämmelser i lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner:

- 4 kap. 1 och 3 §§ (principer för upphandling av koncessioner),
- 10 kap. 12 § (underrättelse om beslut) och 14 § (dokumentation),
- 16 kap. (avtalsspärr, överprövning och skadestånd), utom 2 och 3 §§, och
- 17 kap. (upphandlingsskadeavgift).

När lagen om upphandling av koncessioner tillämpas ska det som sägs i

1. 16 kap. 6 § första stycket om överträdelse av andra bestämmelser i den lagen i stället avse överträdelse av 7 eller 8 §,

2. 16 kap. 13 § första stycket om när rätten ska besluta att ett avtal är ogiltigt, i stället gälla om artikel 7.2 i EU:s kollektivtrafikförordning, i den ursprungliga lydelsen, inte beaktats eller om avtalet slutits i strid med 7 eller 8 §, och

3. 16 kap. 20 § om skyldigheten att ersätta skada i stället gälla vid överträdelse av de principer för upphandling av koncessioner som gäller enligt första stycket eller vid överträdelse av 7 eller 8 §.

**11 §** Vid direkttilldelning enligt artikel 5.2 eller nödåtgärder enligt artikel 5.5 i EU:s kollektivtrafikförordning tillämpas följande bestämmelser i lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner:

- 10 kap. 14 § (dokumentation),
- 16 kap. 4–21 §§ (överprövning och skadestånd), och
- 17 kap. (upphandlingsskadeavgift).

Vid nödåtgärder enligt artikel 5.5 i EU:s kollektivtrafikförordning ska även 4 kap. 3 § (beaktande av miljö-, social- och arbetsrättsliga hänsyn) lagen om upphandling av koncessioner tillämpas.

När lagen om upphandling av koncessioner tillämpas ska det som sägs i

1. 16 kap. 6 § första stycket om överträdelse av de grundläggande principerna eller andra bestämmelser i den lagen i stället avse överträdelse av artikel 5.2 eller 5.5 i EU:s kollektivtrafikförordning, i den ursprungliga lydelsen,

2. 16 kap. 13 § om när rätten ska besluta att ett avtal är ogiltigt, i stället gälla om avtalet slutits i strid med artikel 5.2 eller 5.5 i EU:s kollektivtrafikförordning, i den ursprungliga lydelsen, och

3. 16 kap. 20 § om skyldigheten att ersätta skada i stället gälla om artikel 5.2 eller 5.5 i EU:s kollektivtrafikförordning, i den ursprungliga lydelsen, inte följts.

## **Bemyndigande**

**12 §** Regeringen får meddela föreskrifter om innehållet i och offentliggörandet av annonser.

## **5 kap.**

**1 §** Den myndighet som regeringen bestämmer ska utöva tillsyn över efterlevnaden av

1. 1–4 kap. och de föreskrifter som har meddelats med stöd av dessa bestämmelser, och
2. artikel 7.1 i EU:s kollektivtrafikförordning.

**2 §** Den tillsynsmyndighet som avses i 1 § har rätt att av behöriga myndigheter enligt EU:s kollektivtrafikförordning, av dem till vilka befogenhet överlämnats enligt 3 kap. 2 § och av kollektivtrafikföretag, på begäran få sådana upplysningar och ta del av sådana handlingar som behövs för tillsynen.

**3 §** Den tillsynsmyndighet som avses i 1 § får meddela de förelägganden och förbud som behövs för efterlevnaden av

1. 1–4 kap. och de föreskrifter som har meddelats med stöd av dessa bestämmelser,
2. 2 §, och
3. artikel 7.1 i EU:s kollektivtrafikförordning.

Ett beslut om föreläggande eller förbud får förenas med vite.

**4 §** Den myndighet som regeringen bestämmer ska utöva tillsyn över upphandling av kollektivtrafik enligt 4 a kap. och enligt artikel 5 i EU:s kollektivtrafikförordning. Vid denna tillsyn tillämpas 18 kap. lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner.

## **6 kap.**

**3 §** Tillsynsmyndighetens beslut enligt 5 kap. 3 § får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

---

1. Denna lag träder i kraft den 2 januari 2017 i fråga om 1 kap. 3 § och i övrigt den 1 januari 2017.

2. För upphandlingar som avser tjänstekontrakt för kollektivtrafik på järnväg, med tunnelbana och på vatten som har påbörjats före ikraftträdandet gäller den upphävda lagen (2007:1091) om offentlig upphandling och den upphävda lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster.

3. Lagen tillämpas inte på upphandlingar av tjänstekoncessioner för kollektivtrafik som har påbörjats före ikraftträdandet.

På regeringens vägnar

ANNA JOHANSSON

Jonas Ragell  
(Näringsdepartementet)

